

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Απ. 1, 10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΖ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 743

Τοῦ πρωτομάρτυρος ἁγίου Στεφάνου
27 Δεκεμβρίου 2000

Συντάκτης Ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Ὁ ἅγιος Στέφανος

φωτεινὸ ὑπόδειγμα πίστεως, ἀγαθοεργίας, λόγου καὶ μαρτυρίου

«Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως...»
(Πράξ. 6,8)

ΑΡΧΙΖΩ μὲ ἓνα ἀνέκδοτο. Κάποιος ἄπιστος ἔλεγε: Ἐγώ, γιὰ νὰ πιστέψω ὅτι ὑπάρχει Θεός, θέλω ἀποδείξεις. Καὶ ἓνας πιστὸς τοῦ ἀπήντησε: Περίμενε. Κι ὅταν ὁ ἥλιος βασίλευσε καὶ φάνηκε στὸν οὐρανὸ τὸ πανόραμα τῶν ἄστρων, λέει ὁ πιστὸς: Ποιὸς τὰ ἔκανε; Μία μόνο λογικὴ ἀπάντησις ὑπάρχει: Ὁ Θεός!

Ἄλλὰ πλὴν τοῦ φυσικοῦ ὑπάρχει κ' ἓνας ἄλλος οὐρανός. Τὸ λένε οἱ ὑμνογράφοι: «Οὐρανὸς πολύφωτος ἢ Ἐκκλησία...». Καὶ σ' αὐτὸν λοιπὸν τὸν οὐρανὸ ὑπάρχουν ἄστρα, ἄστρα πνευματικά. Ποιά εἶνε αὐτά; Εἶνε οἱ ἅγιοι, εἶνε οἱ μάρτυρες τῆς Ἐκκλησίας μας.

Καὶ —γιὰ νὰ ἔλθουμε στὸ θέμα— ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἀστέρια εἶνε ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος. Ἀστέρι, ποὺ λάμπει μὲ τὴν πίστι του, μὲ τὴν ἀγαθοεργία του, μὲ τὴ διδασκαλία του, μὲ τὸ μαρτύριό του. Νὰ τὰ ἀναλύσουμε αὐτά;

● Λάμπει πρῶτον μὲ τὴν **πίστι** του. Τί πίστι; Πίστι θερμή, πίστι ἐκατὸ τοῖς ἐκατό. Τέτοια πίστι εἶχε ὁ Στέφανος. Ἐπίστευε ἀκραδάντως, ὅτι ὁ Χριστὸς εἶνε ὁ Δημιουργὸς τοῦ παντός, ὅτι ἐφόρεσε σάρκα καὶ ἦρθε ἐδῶ στὴ γῆ. Ἐπίστευε, ὅτι ἡ διδασκαλία Του εἶνε ἀφθαστος. Ἐπίστευε στὰ θαύματά Του, στὴν σταύρωσι, στὴν ἀνάστασι, στὴν ἀνάληψί Του. Ἐπίστευε, ὅτι ὁ Χριστὸς καὶ πάλι θὰ ἔρθῃ «κρίναι ζῶντας καὶ νεκρούς», καὶ ὅτι «τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος» (Σύμβ. πίστ.)

● Λάμπει λοιπὸν ὁ Στέφανος μὲ τὴν πίστι του. Ἄλλὰ λάμπει καὶ μὲ τὴν **ἀγαθοεργία** του. Πιστεύεις; «Δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου» (Ἰακ. 1,18). Ὁ Χριστιανὸς εἶνε σὰν δέντρο μέσα στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Καὶ τὸ δέντρο φαίνεται ἀπὸ τοὺς καρπούς, ἀπὸ

τὰ ἀγαθὰ ἔργα του, ἀπὸ τὶς ἐκδηλώσεις του. Ποιές ἐκδηλώσεις; Ὑψίστη ἐκδήλωσις εἶνε ἡ ἀγαθοεργία. Καὶ πῶς ἐξεδήλωνε τὴν ἀγαθοεργία ὁ Στέφανος; Ὑπῆρχε στὴν ἐποχὴ του κοινωνικὸ πρόβλημα. Ὑπῆρχαν πλούσιοι καὶ φτωχοί, ἄνθρωποι ποὺ ὑπέφεραν, ὅπως καὶ μέχρι σήμερα ὑπάρχουν. Τὸ κοινωνικὸ ζήτημα δὲν ἔχει λυθῆ ἀκόμη. Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν τόσα ἀγαθὰ, ὥστε μποροῦν νὰ ζήσουν μ' αὐτὰ χίλια χρόνια. Καὶ ὑπάρχουν πάμπτωχοι ἄστεγοι, ποὺ δὲν ἔχουν ψωμί νὰ φᾶνε. Ζοφερὰ ἡ εἰκόνα τῆς ἀνθρωπότητος. Μερικοί, ὡς εὐκόλη λύσι, βρῆκαν καὶ λένε:

—Νὰ μὴ γεννοῦν οἱ γυναῖκες παιδιά. Δὲν μπορεῖ πλέον ἡ γῆ νὰ τὰ θρέψῃ. Ὁ πληθυσμὸς ἔφτασε τὰ 5 δισεκατομμύρια κόσμο...

Τί ἀπέδειξε ὁμως ἡ ἐπιστήμη; Ὅτι ἡ γῆ, μὲ τὰ ἀγαθὰ ποὺ ἔχει, μπορεῖ νὰ θρέψῃ διπλάσιο πληθυσμό. Ἄλλοῦ λοιπὸν εἶνε ἡ πληγὴ. Ἡ πληγὴ εἶνε στὴν ἄνιση κατανομὴ τῶν ἀγαθῶν.

Φάρμακο ριζικὸ εἶνε αὐτὸ ποὺ ἐφήρμοσε ὁ πρωτομάρτυς Στέφανος, ἓνας ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων ποὺ ἐξέλεξε ἡ μικρὰ χριστιανικὴ κοινότης τῶν Ἱεροσολύμων γιὰ τὴν ἐξυπηρέτησι τῶν ὑλικῶν ἀναγκῶν τῶν πιστῶν. Διότι ὁ ἄνθρωπος ἔχει καὶ σάρκα. Καὶ γι' αὐτὸ τί ἔκανε ἡ Ἐκκλησία; Ἐκανε κοινὸ συσσίτιο. Μία τράπεζα γιὰ ὅλους, μικροὺς καὶ μεγάλους. Καὶ ἔμεναν ὅλοι ἱκανοποιημένοι καὶ δόξαζαν τὸ Θεό. Ἔτσι ἔλυσε τὸ πρόβλημα. Ὁρθῶς δὲ εἶπε ὁ ἀείμνηστος ἀπὸ Τραπεζοῦντος Χρυσάνθος, ὅτι: Ἐὰν πιστεύσουν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἐφαρμόσουν τὸ Εὐαγγέλιο, τότε μόνο θὰ δημιουργηθῇ ἡ ἰδεώδης κοινωνία.

● Λάμπει ἀκόμα ὁ ἅγιος Στέφανος μὲ τὸ **λόγο** του. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει δύο πείνες. Ἡ μία πεί-

να εἶνε ὑλική. Τέτοια πείνα ἔχουν καὶ τὰ ζῶα. Πεινάει τὸ κοράκι, τὸ λιοντάρι, ὁ λύκος, ἀλλ' ἅμα φᾶνε ἡσυχάζουν. Ὁ ἄνθρωπος; Ὄταν φάη θὰ ἡσυχάσῃ; Ὄχι. Πλὴν τῆς φυσικῆς πείνας, πεινάει τὸν Θεό· καὶ ὁποῖος δὲν πεινάει τὸν Θεό, εἶνε κτῆνος. «Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζῆσεται ἄνθρωπος...» (Δευτ. 8,3· Ματθ. 4,4). Γι' αὐτὸ ὁ Στέφανος δὲν προσέφερε μόνο συσσίτιο ὑλικό. Προσέφερε καὶ συσσίτιο πνευματικό, τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ. Δίδασκε τὸ λαό. Καὶ τὸν ἄκουγαν πολλοί.

Ἔδειξε τὸν Θεό; Ὄχι ὅλοι. Ἐδῶ ὁ Χριστὸς ἐδίδαξε, τὰ ἀθάνατά του λόγια, καὶ τὸν ἐμίσησαν οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι. Ἐκανε λοιπὸν καὶ ὁ Στέφανος ἐχθρούς. Ἐκεῖνοι ποὺ δὲν ἐπίστευαν μαζευτήκανε, ἕκατὸ διακόσιοι τρακόσιοι..., καὶ ἀντιλέγανε· «οὐ με πείσεις, κἂν με πείσης». Ἀντιλέγανε συνεχῶς. Φαντασθῆτε τώρα. Ἐνας ὁ Στέφανος, κι αὐτοὶ πεντακόσιοι. Καὶ τί ἔγινε; Νὸκ ἄουτ! Ὅπως τὰ ἀθλήματα νικάει ἓνας, ὁ καλύτερος ἀθλητής, ἔτσι κ' ἐδῶ ὅλους αὐτοὺς τοὺς κόλλησε στὸν τοῖχο ὁ ἓνας, ὁ Στέφανος.

Ναί. Ὅποῖος πιστεύει στὸ Θεό, ἔχει μέσα του ἀλήθεια. Καὶ ἡ ἀλήθεια νικά τὸ ψεῦδος.

● Λάμπει τέλος ὁ Στέφανος καὶ μὲ τὸ μαρτύριό του. Στὸ λόγο του, ἔφτασε σ' ἓνα κρίσιμο σημεῖο. Τοὺς μιλοῦσε εἰρηνικά. Ἄλλ' ὅταν εἶδε τὴ σκληροκαρδία, τὸ γογγυσμό, τὴ βλαστήμιες τους, ὅταν εἶδε νὰ διαστρέφουν τὴν ἀλήθεια, τότε ὁ λόγος του ἔγινε φωτιὰ κι ἀστροπελέκι. Καὶ τί τοὺς εἶπε· «Φονιάδες!...» (βλ. Πράξ. 7,52). Ταραχθῆκανε αὐτοί. Ἄμα πῆς τὴν ἀλήθεια, κάνεις ἐχθρούς.

Τόλμησα κ' ἐγὼ κάποτε νὰ μιμηθῶ κατὰ τινα τρόπο τὸν ἅγιο Στέφανο, κ' ἔκανα πολλοὺς ἐχθρούς. Φώναξα· «Φονιάδες! Ὅσοι καὶ ὅσες εἴστε παντρεμένοι καὶ σταματήσατε στὰ δυὸ παιδιά, εἴστε φονιάδες! Τὸ ἔθνος σθῆνει. Αὐτοκτονοῦμε. Θὰ εἴμεθα ἐμεῖς οἱ νεκροθάφτες τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἔθνους. Τί ὠφελεῖ ποὺ ἔρχεστε στὴν ἐκκλησία; Τὰ χέρια σας στάζουν αἷμα...». Ἔτσι θὰ μιλοῦσε ὁ Στέφανος ὁ πρωτομάρτυς, ὅπως μίλησε σ' ἐκείνους.

Καὶ τοὺς εἶπε φοιῖαδες, γιατί σκότωσαν τὸν πιὸ δίκαιο. Ἐπάνω στὸν πλανήτη δὲν ἐμφανίσθηκε ἄνθρωπος πιὸ ἅγιος καὶ πιὸ ὑψηλὸς ἀπὸ τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Ναζωραῖο.

Ὄταν ἀκούσανε αὐτά, τρίξανε τὰ δόντια. Ἀρπάξανε λιθάρια, τὸν λιθοβολοῦσαν, κ' ἐκεῖνος φαινόταν ὡς ἄγγελος. Κάτω ἀπὸ βροχὴ λίθων, ὁ Στέφανος βρῆκε τὸ θάρρος νὰ μιμηθῆ τὸ Χριστό. Ὅπως ἐκεῖνος ἐπάνω στὸ σταυρὸ εἶπε «Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶ-

δασι τί ποιοῦσι» (Λουκ. 23,34), ἔτσι καὶ ὁ Στέφανος εἶπε· «Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην» (Πράξ. 7,60).

Τέτοιο τέλος εἶχε ὁ ἅγιος Στέφανος. Ὁ τίτλος του «πρωτομάρτυς» εἶνε ἡ μεγαλυτέρα δόξα· εἶνε ὁ πρῶτος μάρτυς τῆς Ἐκκλησίας.

Ἄν ἐξετάσουμε τὸν ἑαυτό μας, θὰ δοῦμε ὅτι ζοφερὰ εἶνε ἡ εἰκόνα. Νὰ τὸν ἐξετάσουμε ἀπὸ πλευρᾶς πίστεως; Ποῦ εἶνε ἡ πίστι μας; Νὰ τὸν ἐξετάσουμε ἀπὸ πλευρᾶς ἀγαθοεργίας; Μικρὰ καὶ ἀσήμαντα εἶνε τὰ ἔργα μας· ψυχουλα. Νὰ τὸν ἐξετάσουμε ἀπὸ πλευρᾶς λόγου; Ποιὸς τιμᾶ πλέον καὶ ἐφαρμόζει τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ; ἔχομε ἀγάπη, συγχώρησι, στοργή;... Ὅλοι εἴμεθα πίσω καὶ σ' αὐτά. Νὰ τὸν ἐξετάσουμε καὶ ὡς πρὸς τὸν πόθο μαρτυρίου; Δειλία καὶ προδοσία μᾶς χαρακτηρίζουν.

Καὶ ὅμως, ἀγαπητοί, ἔχομε ἐντολὴ νὰ γίνουμε κ' ἐμεῖς μάρτυρες (βλ. Ἦσ. 43,10), ὁ καθένας μας νὰ γίνῃ μάρτυρας. Δὲν τελείωσε τὸ μαρτύριο. ἔχομε ἐντολὴ ἀπὸ τὸ Χριστό. Τὰ τελευταῖα του λόγια ἦταν αὐτά. Ὄταν πλησίαζε ἡ ὥρα τῆς ἀναλήψεως καὶ «ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν», ρώτησαν οἱ μαθηταί· Γιατί μᾶς ἀφήνεις ὀρφανούς; Ποῦ πηγαίνεις, Κύριε; τί ἔχεις νὰ μᾶς πῆς γιὰ τὸ μέλλον;... Δὲν ἔχω νὰ σᾶς πῶ τίποτε, παρὰ ἓνα μόνο· περιμένετε γιὰ νὰ λάβετε Πνεῦμα ἅγιο. Θὰ λάβετε «δύναμιν ἐξ ὕψους» (Λουκ. 24,49). Καὶ θὰ εἴστε μάρτυρές μου καὶ στὴν Ἱερουσαλὴμ καὶ στὴν Ἰουδαία καὶ στὴ Σαμάρεια καὶ παντοῦ «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. 1,8). Καὶ μέχρι σήμερα, μέχρι τὰ ἔσχατα τῆς γῆς ὑπάρχουν ἱεραπόστολοι, οἱ ὁποῖοι θυσιάζουν τὰ πάντα γιὰ τὴ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ.

Ὡ Κύριε, δός μας τὴν πίστι τοῦ ἁγίου Στεφάνου. Ὡ Κύριε, δός μας τὴν ἀγάπη καὶ ἀγαθοεργία ποὺ εἶχε ὁ ἅγιος Στέφανος. Ὡ Κύριε, δός μας τὸν καθαρὸ, κάνε οἱ ψυχές μας νὰ ποθοῦν τὸν θεῖο λόγο σου. Ὡ Κύριε, δός μας τὸν πόθο γιὰ μαρτύριο, τὸν πόθο νὰ μαρτυρήσουμε.

Αὐτὰ ἄς ζητοῦμε ἐμεῖς. Μὴν εἴμαστε ἀδιάφοροι. Μὴ μᾶς ἀπασχολοῦν μικρὰ καὶ ἀσήμαντα πράγματα.

Εἶθε τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου Στεφάνου νὰ μᾶς ἐμπνέη καὶ νὰ μᾶς καθοδηγῆ, κι ὅλες οἱ γλῶσσες νὰ γίνουν κιθάρες ποὺ ἡμέρα καὶ νύχτα θὰ ὑμνοῦνε τὸν Ἐνα, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ὄν, παῖδες Ἑλλήνων, ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

† ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος